

Bộ Tư Pháp Hoa Kỳ

Phân Ban Đặc Trách Quyền Công Dân

NHỮNG CÔNG DÂN DÙNG NGÔN NGỮ THIỂU SỐ ĐOẠN 203 CỦA ĐẠO LUẬT QUYỀN BỎ PHIẾU

Ban hành Tháng Tám 2002

Hoa Kỳ là một xứ sở đa dạng với một chính quyền được các công dân chọn lựa bằng lá phiếu. Luật Liên Bang xác nhận rằng nhiều người Mỹ dùng chủ yếu các ngôn ngữ khác Anh ngữ, và họ cần có những thông tin bằng các ngôn ngữ thiểu số để trở thành những cử tri thông suốt và tham dự hữu hiệu vào nền dân chủ đại diện của chúng ta. Nhiều điều luật liên bang bảo vệ quyền bỏ phiếu của các công dân Hoa Kỳ dùng ngôn ngữ thiểu số. Đoạn 203 của Đạo Luật Quyền Bỏ Phiếu (Voting Rights Act) là nguyên tắc cơ bản. Quốc Hội đã có lệnh dùng các lá phiếu bằng ngôn ngữ thiểu số tại một số khu vực quyền hạn từ năm 1975, và những thay đổi mới nhất trong phương pháp xác định xem các khu vực quyền hạn nào phải cung cấp các tài liệu và thông tin bằng ngôn ngữ thiểu số đã trở thành luật năm 1992.

Đoạn 203 của Đạo Luật Quyền Bỏ Phiếu

Khi tu chính Đạo Luật Quyền Bỏ Phiếu vào năm 1975 bằng cách thêm Đoạn 203, Quốc Hội đã thấy rằng “qua việc sử dụng các lề lối và thủ tục làm việc khác nhau, các công dân dùng ngôn ngữ thiểu số đã thực sự bị loại trừ khỏi việc tham gia tiến trình tuyển cử Quốc Hội tuyên bố rằng, để thực thi việc bảo đảm các tu chính án mười bốn và mười lăm của Hiến Pháp Hoa Kỳ (United States Constitution), cần phải loại bỏ sự đối xử phân biệt như thế bằng cách cấm các lề lối làm việc này.”

Đoạn 203 qui định: “Bất cứ lúc nào một tiểu bang hoặc đơn vị hành chính nào [nằm trong quy định của đoạn này] cung cấp thông báo, đơn từ, hướng dẫn, giúp đỡ về ghi danh hoặc bỏ phiếu, hoặc các tài liệu hay thông tin khác liên hệ đến quá trình tuyển cử, kể cả các lá phiếu, những dịch vụ này phải được cung cấp bằng ngôn ngữ của nhóm thiểu số thích hợp cũng như bằng Anh ngữ.”

Những khu vực quyền hạn nào thuộc quy định của Đoạn 203?

Luật quy định những địa phương nào có hơn 10,000 hoặc hơn 5% tổng số công dân ở tuổi đi bầu trong một đơn vị hành chính (thường là một quận, hạt hoặc thành phố tự trị ở một số tiểu bang) mà là thành viên của một nhóm dùng một ngôn ngữ thiểu số, có tỷ lệ biết chữ thấp, và không thạo tiếng Anh. Các đơn vị hành chính cũng có thể phải theo một quyết nghị khác dành cho các Khu Vực Dành Riêng Cho Người Da Đỏ.

Các quyết nghị được dựa trên số liệu lấy từ cuộc Điều Tra Dân Số mới nhất, và các quyết nghị này do Giám Đốc cuộc Điều Tra Dân Số đó thực hiện. Có thể lấy danh sách các khu vực quyền hạn theo qui định của Đoạn 203 trên trang mạng của Phân Ban Đặc Trách Quyền Công Dân của Bộ Tư Pháp, Ban Bầu Cử.

<http://www.usdoj.gov/crt/voting/>

Đoạn 203 quy định những ngôn ngữ nào?

Đoạn 203 nhắm vào các ngôn ngữ thiểu số đã từng bị loại trừ khỏi tiến trình chính trị: Tiếng Tây Ban Nha, Á châu, Thổ Dân Mỹ Da Đỏ, và Thổ Dân Alaska. Sở Điều Tra Dân Số chỉ ra các nhóm ngôn ngữ nhất định cho các khu vực quyền hạn cụ thể. Trong một số khu vực quyền hạn, hai hoặc nhiều nhóm ngôn ngữ thiểu số có đủ nhân số để áp dụng các quy định của Đoạn 203.

Các cuộc tuyển cử nào thuộc qui định của đoạn này?

Các quy định của Đoạn 203 áp dụng cho tất cả các cuộc tuyển cử được tổ chức trong phạm vi khu vực quyền hạn đã được Sở Điều Tra Dân Số ghi nhận là thuộc Đoạn 203. Luật áp dụng cho các cuộc tuyển cử sơ bộ và tổng tuyển cử, lựa chọn và trưng cầu dân ý về công khố phiếu, và các kỳ bầu cử thành phố, khu học chính, hoặc các đặc khu nằm trong khu vực quyền hạn được chỉ định.

Phải cung cấp các thông tin nào bằng ngôn ngữ thiểu số?

Tất cả các thông tin bằng Anh ngữ cũng phải được cung cấp bằng ngôn ngữ thiểu số. Điều này không chỉ bao gồm lá phiếu, mà còn tất cả các thông tin về tuyển cử – ghi danh cử tri, tiêu chuẩn ứng cử viên, các thông báo địa điểm bỏ phiếu, các lá phiếu mẫu, các mẫu hướng dẫn, tờ thông tin phát cho cử tri, và các lá phiếu thường và khiếm diện – từ các chi tiết về ghi danh bầu cử cho đến việc bỏ phiếu vào thùng, và những câu hỏi thường được đặt ra tại địa điểm bỏ phiếu. Dĩ nhiên các bản tài liệu phải được phiên dịch chính xác. Ngoài ra cũng phải giúp đỡ hướng dẫn bằng miệng. Đa số các ngôn ngữ của Thổ Dân Mỹ trong lịch sử đều không có chữ viết, chính vì vậy tất cả thông tin đều phải được truyền miệng. Việc liên lạc bằng lời nói đặc biệt quan trọng ở bất cứ nơi nào có trình độ biết chữ thấp. Các nhân viên song ngữ làm việc tại phòng bỏ phiếu sẽ cần có mặt ở ít nhất một số phân khu vào ngày tuyển cử, và nên có các nhân viên được huấn luyện tại tòa án hoặc tòa thị chính để có thể trả lời các câu hỏi bằng ngôn ngữ thiểu số, giống như cho các cử tri nói tiếng Anh.

Một chương trình thành công cần những chìa khóa gì?

1. Tiếp Cận

Nền tảng để mỗi chương trình thành công là một chương trình tiếp cận mạnh mẽ để nhận diện các nhu cầu và các phương tiện thông tin của một cộng đồng thiểu số. Các công dân không nói rành tiếng Anh, thường dựa vào các phương tiện thông tin khác với người nói tiếng Anh. Mỗi cộng đồng đều khác biệt. Các nguồn thông tin chính xác nhất là những người sống trong cộng đồng thiểu số và những người làm việc thường xuyên với cộng đồng này. Các viên chức tuyển cử nên nói chuyện với họ. Các nhà lãnh đạo thiểu số là một khởi điểm quan trọng, nhưng các viên chức tuyển cử không nên dừng lại ở đó. Qua việc nói chuyện rộng rãi với nhiều người trong cộng đồng thiểu số đó – các nhà giáo dục, các nhóm kinh doanh, các nhóm lao động, các chương trình Anh ngữ như là ngôn ngữ thứ hai (ESL), các tổ chức phụ huynh-giáo chức, các nhóm cao niên, các nhóm tôn giáo, các tổ chức xã hội và ái hữu, các nhóm cựu chiến binh, v.v... – các viên chức tuyển cử sẽ có thể nhận diện được chương trình hiệu quả và hữu hiệu nhất ở mức có thể: nơi dán các thông báo, phương tiện truyền thông sẽ sử dụng, nơi cần sắp xếp những nhân viên tuyển cử song ngữ. Những người này cũng có thể giúp nhận diện và tuyển các nhân viên tuyển cử song ngữ và một vài người trong số họ có thể đóng góp các ý kiến quan trọng về các bản dịch được đề nghị.

Các thành viên cộng đồng thiểu số và những người làm việc với họ có thể đóng vai trò quan trọng trong việc lập và duy trì một chương trình tuyển cử song ngữ hiệu quả và không cần phải đợi các viên chức tuyển cử liên lạc. Những công dân dùng ngôn ngữ thiểu số nên kịp thời đáp ứng các yêu cầu xin cố vấn và ý kiến của các viên chức tuyển cử địa phương, vì họ là những người thường phải đương đầu với các giới hạn nghiêm ngặt về thời gian. Họ cũng nên liên lạc thẳng với các viên chức tuyển cử thành phố và quận hạt để đóng góp ý kiến cho chương trình, đề nghị được làm nhân viên phụ trách bỏ phiếu, hoặc nếu không thì tham gia tích cực vào chương trình ngôn ngữ thiểu số được chọn dùng. Họ nên báo cho nhân viên tuyển cử địa phương bất cứ vấn đề nào về việc tuân hành và, nếu những nhân viên này không giải quyết những vấn đề này một cách thỏa đáng, họ phải báo cho Bộ Tư Pháp. Có thể tìm chi tiết liên lạc ở cuối tài liệu này.

2. Nhân viên tuyển cử song ngữ

Các cử tri đặt những câu hỏi tại các phòng phiếu vào ngày tuyển cử. Họ gặp khó khăn với các máy bỏ phiếu. Họ không biết chắc mình thuộc phân khu bầu cử nào. Họ có thể không đọc được lá phiếu. Nếu không dùng các nhân viên phòng phiếu song ngữ cần thiết tại tất cả các phân khu bầu cử, điều đó có thể tước đoạt quyền bỏ phiếu của các công dân.

Ngoài việc điều hành phòng phiếu, các nhân viên phòng phiếu mới – và ngay cả nhiều nhân viên phòng phiếu kỳ cựu – cần được huấn luyện hữu hiệu về những công việc khác, kể cả

tiến trình tuyển cử rộng lớn hơn để họ có thể trả lời các câu hỏi một cách chính xác. Những nhân viên phòng phiếu kinh nghiệm đôi khi cũng cần được huấn luyện về các quyên của cử tri dùng ngôn ngữ thiểu số.

3. Các Tài Liệu Được Dịch Chính Xác và Phân Phát Hiệu Quả

Những tài liệu cho tất cả các giai đoạn của tiến trình tuyển cử phải được phiên dịch. Phải cẩn trọng để cung cấp một bản dịch chính xác, đáp ứng được nhu cầu của cộng đồng thiểu số. Các bản dịch kém có thể khiến cử tri hiểu lầm và các viên chức địa phương bối rối. Ngoài việc kiểm soát chất lượng, có thể có những khác biệt lớn về tiếng địa phương ngay trong một nhóm ngôn ngữ thiểu số, và các viên chức địa phương có trách nhiệm cung cấp bản dịch thực sự hữu dụng cho các cử tri tại địa phương. Những viên chức địa phương nên tiếp cận với cộng đồng thiểu số tại địa phương để được giúp đỡ thực hiện và duyệt lại các bản dịch.

4. Thời hạn

Thời hạn trước cuộc tuyển cử sắp tới rất hạn chế – và hết sức hạn chế đối với một số khu vực quyền hạn – và còn nhiều việc phải làm để điều chỉnh những chuyện phức tạp như tiến trình tuyển cử. Nên bắt đầu tiếp cận với cộng đồng thiểu số ngay để giúp thiết lập một chương trình tuyển cử bằng ngôn ngữ thiểu số thích hợp và hữu hiệu, để có thể ưu tiên trước cho nhiều công việc phải hoàn thành.

5. Chuẩn Bị Trước cho Trường Hợp Bất Ngờ

Nhiều chuyện diễn ra không đúng như ý muốn. Các nhân viên phòng phiếu bị bệnh và không đi làm. Các tài liệu gửi sai địa điểm hoặc bị mất hoàn toàn. Những cử tri dùng ngôn ngữ thiểu số xuất hiện tại các phòng phiếu không định trước. Một chương trình ngôn ngữ thiểu số hiệu quả bao gồm những kế hoạch giải quyết vấn đề, thí dụ như huấn luyện nhân viên phòng phiếu cách đối phó với những tình huống bất ngờ, phương tiện liên lạc dự phòng giữa các phòng phiếu và văn phòng tuyển cử chính, và có thêm tài liệu và nhân viên song ngữ để lấp chỗ trống.

Một lần nữa, việc liên lạc chặt chẽ với cộng đồng thiểu số sẽ giúp giảm thiểu hậu quả của những vấn đề không thể tránh được sẽ xảy ra.

6. Đánh Giá, Phân Tích và Cải Tiến

Một chương trình ngôn ngữ thiểu số hiệu quả nên được thi hành liên tục. Các công dân dùng ngôn ngữ thiểu số sẽ dọn đến những khu vực mới và tạo ra nhu cầu giao tiếp mới và những nhân viên phòng phiếu song ngữ mới. Các khu vực khác dần dần sẽ không còn có nhu cầu nữa. Những thay đổi này được phản ánh qua nhiều hình thức, thí dụ như thay đổi về số học sinh ghi

danh nhập học. Giống như một doanh nghiệp, nhân viên tuyển cử phải đáp ứng được các nhu cầu của một nhóm khách hàng hay thay đổi. Tiếp tục tham vấn với các nhà lãnh đạo và nhóm thiểu số sẽ vẫn cần thiết để một chương trình hoạt động hiệu quả.

Việc này cũng giúp ghi chép lại các kỳ tham vấn và những hoạt động tiếp cận khác. Điều này giúp nhận diện được cả các thành công và thiếu sót, và gây dựng cơ sở dữ liệu cho cơ quan.

VAI TRÒ CỦA BỘ TƯ PHÁP

- **Thông Báo** – Bộ Tư Pháp thông báo đến từng khu vực quyền hạn thuộc quy định của Đoạn 203, và đồng thời cũng tiếp cận với các cộng đồng thiểu số để giúp họ hiểu biết về luật.

- **Trợ Giúp** – Chúng tôi cung cấp thông tin cho các khu vực quyền hạn và trả lời các câu hỏi về những kế hoạch tuân hành.

- **Thi Hành** – Chúng tôi điều tra và theo dõi những cáo buộc về các vi phạm luật liên bang, và có các biện pháp thi hành thích hợp.

Tôi có thể biết thêm chi tiết ở đâu?

Quý vị có thể biết thêm chi tiết về Đoạn 203, kể cả nội dung, danh sách các khu vực quyền hạn thuộc qui định của đoạn này, và Các Qui Định Hướng Dẫn về Ngôn Ngữ Thiểu Số của Bộ Trưởng Tư Pháp, trong Phần Bỏ Phiếu (Voting Section) trên trang mạng <http://www.usdoj.gov/crt/voting/index.htm>

Quý vị cũng có thể liên lạc

Voting Section
Civil Rights Division
Department of Justice
950 Pennsylvania Ave., N.W. - NWB
Washington, DC 20530

ĐIỆN THOẠI - 202-307-2767; 1-800-253-3931
FAX - 202-307-3961